

របាយការណ៍នៃការវិនិយោគទីផ្សារស្រូវអន្តរ

(ពីខែមករា ដល់ ខែកញ្ញា២០០៩)

I-សេចក្តីផ្តើម

ការវិនិយោគនៃទីផ្សារស្រូវអន្តរ ត្រូវបានចងក្រងដោយរបាយការណ៍ប្រចាំខែដែលច្របាច់ បញ្ចូលដោយរបាយការណ៍ប្រចាំត្រីមាសនិងប្រចាំឆ្នាំ។ ព័ត៌មានទីផ្សារស្រូវអន្តរប្រមូលមកពី ប្រទេសវៀតណាម ថៃ និងទីផ្សារអន្តរជាតិដទៃទៀតតាមរយៈប្រព័ន្ធវីអ៊ីធើណែតដើម្បីជា ប្រយោជន៍សម្រាប់គំនិតក្នុងការធ្វើជំនួញស្រូវអន្តរបស់សហគ្រាសអង្គការសេដ្ឋកិច្ច។

កាលពីប៉ុន្មានខែកន្លងទៅ សហគ្រាសអង្គការសេដ្ឋកិច្ចបានលក់អង្ករសំរូបផ្កាម្លិះទៅ៤ ក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុកមួយ ចំនួន១៥តោនដែលនាំទៅកាន់ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី។ ក្នុងពេលថ្មីៗនេះ សហគ្រាសអង្គការសេដ្ឋកិច្ចភ្ជាប់កិច្ចសន្យាដោយផ្ទាល់ក្នុងការដឹកជញ្ជូនអង្ករផ្កាម្លិះទៅកាន់ សហរដ្ឋអាមេរិកក្នុងបរិមាណ២កុងតឺន័រ(2containers)ប្រមាណ៤០តោនជាលើកដំបូង។ ជាទស្សនៈវិស័យ សហគ្រាសអង្គការសេដ្ឋកិច្ចនឹងមានការនាំចេញអង្ករសរីរាង្គច្រើនថែម ទៀតទៅកាន់ទីផ្សារអន្តរជាតិ។

តាមការវាយតម្លៃ គុណភាពអង្កររបស់កម្ពុជានឹងអាចបំពេញតាមបទដ្ឋានពាណិជ្ជ កម្មសំរាប់ទីផ្សារនាំចេញក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះ សហគ្រាសអង្គការ សេដ្ឋកិច្ចនឹងមានលទ្ធភាពបំពេញនូវតំរូវការតាមកិច្ចសន្យាដើម្បីនាំទៅអង្ករសរីរាង្គទៅកាន់ សហគមន៍វិទ្យុបជាមួយក្រុមហ៊ុនអាស៊ីម៉ង់។ វាជាការចាំបាច់ណាស់ដើម្បីប្រមូលព័ត៌មាន ទីផ្សារស្រូវអន្តរថ្មីៗទាំងនៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិនិងទីផ្សារក្នុងស្រុក។

II-ការប្រមើលមើលទីផ្សារស្រូវអន្តរ

គោលដៅនាំចេញមានសកម្មភាពទៅកាន់ទីផ្សារអន្តរជាតិ

បើតាមការរំពឹងទុកនៅដើមឆ្នាំ២០១០ កម្ពុជានឹងនាំចេញអង្ករក្រអូបរបស់ខ្លួនចំនួន ៥០,០០០តោនទៅកាន់ទីផ្សារសហគមន៍អឺរ៉ុប វាជាលើកទីមួយហើយចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៣ នៃរាជាណាចក្រកម្ពុជាទី២។ កាលពីពេលថ្មីៗកន្លងមក អង្ករកម្ពុជាក៏បាននាំចេញទៅកាន់ បណ្តាប្រទេសនៅទ្វីបអឺរ៉ុបដែរដូចជាបារាំង អាណ្លីម៉ង់ជាដើមប៉ុន្តែក្នុងបរិមាណតិចតួចនេះ បើយោងតាមប្រសាសន៍របស់លោក ពុយ ប្រធានសមាគមន៍រោងម៉ាស៊ីនកិន (ស្រូវកម្ពុជា) គាត់បានបន្ថែមទៀតថាកម្ពុជាក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះមានមជ្ឈមណ្ឌលកែច្នៃអង្ករដែលអាច ផលិតអង្ករដែលមានគុណភាពល្អលេខមួយដើម្បីបំពេញតំរូវការនាំចេញ។

លោកបណ្ឌិតយ៉ង សាំងកុមារប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលសិក្សានិងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា មានសុទ្ធិដ្ឋិនិយមនៅពេលដែលកម្ពុជាមានសមត្ថភាពផលិតអង្ករលក្ខណៈស្តង់ដារអាចនាំ ចេញទៅកាន់ទីផ្សារអឺរ៉ុបដែលប្រការនេះវាផ្តល់ផលប្រយោជន៍ក្នុងការបង្កើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ជាពិសេសកសិករតូចតាច។

លោកបណ្ឌិតបានបន្ថែមទៀតថាការបើកចំហទីផ្សាររបស់អឺរ៉ុបខាងផ្នែកទីផ្សារអង្ករ គឺជួយប្រទេសក្រីក្រដូចជាប្រទេសកម្ពុជាដោយមិនតំរូវឲ្យបង់ពន្ធពីសហគមន៍អឺរ៉ុប។ យ៉ាង ណាមិញ លោកបានបន្តទៀតថា អឺរ៉ុបទាមទារស្តង់ដារគុណភាពអង្ករខ្ពស់ណាស់ទើបអាច ទទួលយកបាន ដូច្នេះបើកម្ពុជាមានលទ្ធភាពផលិតអង្ករមានគុណភាពខ្ពស់បាន វាជាការ ប្រពៃមួយសំរាប់ជួយស្តារប្រទេសកម្ពុជាក្នុងវិស័យកសិកម្ម។

លោកបណ្ឌិតបានបញ្ជាក់ថា “ អ្វីដែលសំខាន់តើយើងអាចមានលទ្ធភាពផលិតអង្ករ តាមស្តង់ដាររបស់គេឬរត់ហើយខ្ញុំរំពឹងថាប្រសិនបើមានទីផ្សារធំទូលាយនិងតម្លៃសមរម្យ ល្អយើងជឿជាក់ថាវានឹងជួយជំរុញឲ្យកសិករបង្កើននូវការដាំដុះដំណាំស្រូវបន្ថែមទៀត ” ។

ការនាំចេញអង្ករផ្កាម្លិះសរីរាង្គរបស់កម្ពុជាជាលើកដំបូងទៅកាន់សហរដ្ឋអាមេរិក

សហគ្រាសអង្គការសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកបោះមួយដំហានទៅមុខទៀតទៅកាន់ទីផ្សារអន្តរជាតិប្រសិនបើគំរោងនាំចេញរបស់ខ្លួនទៅកាន់សហរដ្ឋអាមេរិកបានជោគជ័យ។ នេះគឺជាលើកទី១ក្នុងការនាំអង្ករសំរូបផ្កាផ្ទះសរីរាង្គរបស់កម្ពុជាទៅកាន់សហរដ្ឋអាមេរិក។ ឥឡូវនេះកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងសហគ្រាសអង្គការសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកនិងក្រុមហ៊ុន Lotus របស់អាមេរិកស្ទើរតែសំរេចទាំងស្រុងទៅហើយពីព្រោះថាទាំងគុណភាពតាមស្តង់ដារនិងបញ្ហាសំភារៈវេចខ្ចប់ព្រមទាំងតំលៃ (FOB) ត្រូវបានឯកភាពរួចរាល់រស់ហើយ។

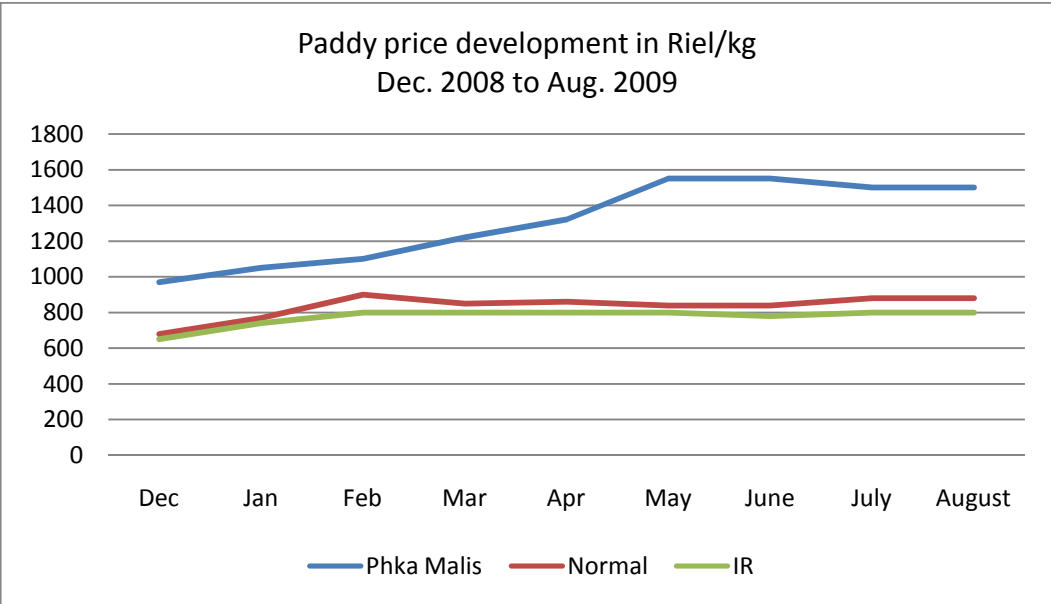
ទាំងតំលៃនាំចេញ និងបញ្ហាផ្សេងៗត្រូវបានដោះស្រាយដូច្នោះគំរោងការកិនស្រូវ និងការនាំចេញនឹងចាប់ផ្តើមក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ។ ជាមោទនភាពសំរាប់សហគ្រាសអង្គការសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកបោះដំហានទៅមុខដើម្បីផ្សារភ្ជាប់កសិករកម្ពុជាជាមួយទីផ្សារអន្តរជាតិដែលជាគោលបំណងរបស់កសិករដែលរងចាំជាយូរមកហើយ។ នេះគ្រាន់តែដំហានដំបូងប៉ុណ្ណោះក្នុងការបោះដំហានឆ្ពោះទៅកាន់ទីផ្សារអង្ករអន្តរជាតិ ពីព្រោះសហគ្រាសអង្គការសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកជាប់កិច្ចសន្យា ក្នុងការនាំចេញអង្ករសរីរាង្គកម្ពុជា ទៅកាន់ទីផ្សារសហគមន៍អឺរ៉ុបជាមួយក្រុមហ៊ុន Rickmers ដែលនឹងចាប់ផ្តើមនៅដើមឆ្នាំក្រោយនេះ។

ការវិនិច្ឆ័យទីផ្សារស្រូវអង្ករក្នុងស្រុក

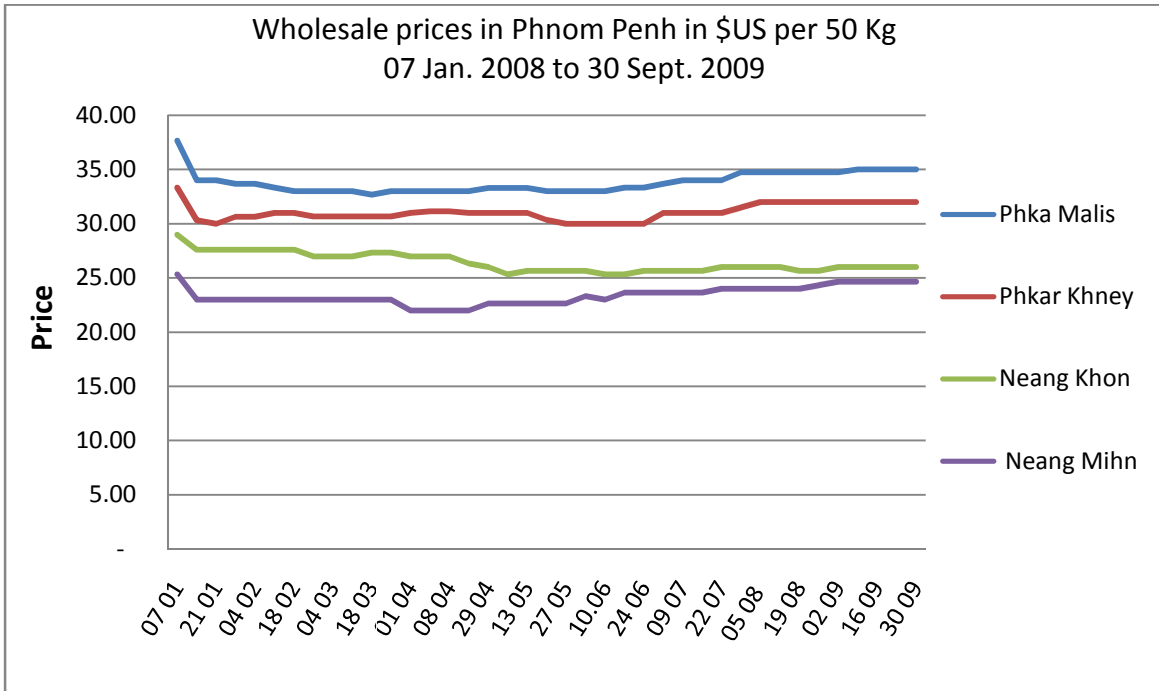
ចាប់តាំងពីដើមឆ្នាំ ២០០៩ ទីផ្សារស្រូវអង្ករក្នុងស្រុកហាក់ដូចជានៅថេរថេរឆ្លៀតនឹងតំលៃកាលពីឆ្នាំ២០០៨ដែលកើនឡើងយ៉ាងគំហុកក្នុងអំឡុងពេលខែមីនា និងមេសាហើយបានធ្លាក់ចុះបន្តិចមកវិញនៅខែឧសភា។ នេះសបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថាស្រូវអង្ករនៅក្នុងស្តុកនៃប្រទេសនិមួយៗមានគ្រប់គ្រាន់ហើយ បន្ទាប់ពីពេលវេលាដ៏លំបាកក្នុងកំឡុងពេលខែមីនា និងមេសា។ បន្ទាប់ពីពេលនោះមកពុំសូវមានការបញ្ជាទិញក្នុងទំហំច្រើនទេនៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិដែលប្រទេសផលិតស្រូវដូចជាប្រទេសថៃ និងវៀតណាមសល់ស្រូវច្រើនក្នុងស្តុករបស់ពួកគេដោយសារតែទិន្នផលស្រូវប្រមូលបានច្រើន។

ជាការពិតណាស់ ទីផ្សារស្រូវអង្ករនៅកម្ពុជារងឥទ្ធិពលពីប្រទេសជិតខាងដូចជាថៃ និងវៀតណាម។ ជាធម្មតានៅរដូវច្រូតកាត់ឬក្រោយបន្តិចបន្តួច ឈ្មួញបានមកទិញស្រូវពី ប្រទេសកម្ពុជានាំចេញទៅប្រទេសជិតខាងហើយកិនលក់នៅទីផ្សារអន្តរជាតិ។ ដូចកាលពី រដូវច្រូតកាត់២០០៨ ស្រូវត្រូវបានដឹកចេញពីប្រទេសកម្ពុជាប្រមាណ១លានតោនដោយនាំ ទៅកាន់ប្រទេសវៀតណាម។

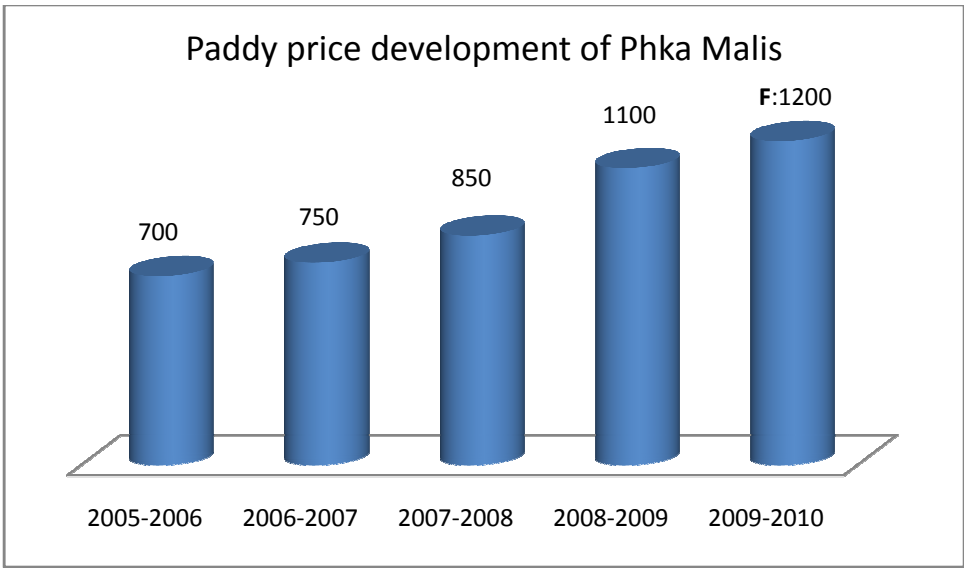
បើទោះជាបរិមាណស្រូវដ៏ច្រើនលើសលប់ត្រូវបានដឹកចេញពីប្រទេសកម្ពុជាទៅកាន់ ប្រទេសវៀតណាម(មិនទាន់មានរបាយការណ៍ជាក់លាក់ពីបរិមាណស្រូវដឹកទៅប្រទេសថៃ ទេ)ប៉ុន្តែវាមិនបានធ្វើឲ្យតម្លៃស្រូវនៅប្រទេសកម្ពុជាកើនឡើងនោះទេ។ តំលៃស្រូវធម្មតាប្រែ ប្រួលពី៦៨០រៀលទៅ៨៨០រៀលក្នុង១គីឡូ ឯពូជស្រូវអ៊ីរីរមានតម្លៃពី៦៥០ទៅ៨០០រៀល ក្នុង១គីឡូ ហើយស្រូវផ្កាម្លិះតំលៃពី៩៧០ទៅ១៥០០រៀលក្នុង១គីឡូ ចាប់ពីខែធ្នូ២០០៨រហូត ដល់ខែសីហា២០០៩នេះ។

ក្រាហ្វិកខាងក្រោមបង្ហាញពីបម្រែបម្រួលតំលៃអង្ករនៅទីក្រុងភ្នំពេញ។ ព័ត៌មានអំពី តំលៃអង្ករនេះប្រមូលពីកន្លែងលក់ដុំសំខាន់ៗបីកន្លែងគឺផ្សារដើមគរ ផ្សាររុប្ស៊ីនិងកន្លែង លក់ដុំនៅមុខស្ថានីយ៍រថភ្លើងក្រុងភ្នំពេញ។

បើពិនិត្យក្រាហ្វិកខាងលើ តំលៃអង្ករស្ទើរតែថេរចាប់ពីខែមករាដល់ខែកញ្ញាបើទោះបីមានការប្រែប្រួលតិចតួចនៅចុងខែមិថុនាតែមិនមែនបណ្តាលមកពីតំរូវការទីផ្សារទេតែវាប្រែប្រួលដោយសារការទូទាត់ទៅនឹងការចំណាយផ្សេងៗដូចជាចំណាយលើការទុកដាក់ និងតម្លៃការប្រាក់ប៉ុណ្ណោះ។ សូមពិនិត្យមើលក្រាហ្វិកនៃបម្រែបម្រួលតំលៃស្រូវខាងក្រោម៖

(F: ការប្រមើលមើល) (ទិន្នន័យប្រធានមកពីអង្គការសេដ្ឋកិច្ច)

III-ការប្រមើលមើលទីផ្សារស្រូវអង្ករនៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិ

សមាគមស្បៀងអាហារនិយាយថាការបណ្តាក់ទុនរួមគ្នាជាមួយកម្ពុជាជាការចាំបាច់

ប្រទេសកម្ពុជាមានសក្តានុពលផ្នែកកសិកម្ម បើយោងទៅលើផ្ទៃដីកសិកម្មធំធេង។ ដោយសារតែកង្វះខាតបច្ចេកទេសទំនើប កសិករកម្ពុជាប្រឈមមុខនឹងទិន្នផលស្រូវទាបតែ ទោះបីយ៉ាងណាប្រទេសកម្ពុជាផលិតស្រូវលើសសំរាប់នាំចេញទៅកាន់ប្រទេសវៀតណាម និងថៃក្រៅប្រពន្ធ យោងតាមប្រសាសន៍របស់លោកអនុប្រធានសមាគមស្បៀងអាហារ របស់វៀតណាម។ លោកបានបន្តទៀតថាប្រទេសកម្ពុជានឹងក្លាយជាប្រទេសនាំចេញអង្ករ ច្រើនដូចប្រទេសវៀតណាមដែរប្រសិនបើការនាំចេញក្រៅប្រពន្ធត្រូវបានទប់ស្កាត់កំឡុង ពេលនិងក្រោយពេលច្រកកាត់។

កាលពីកិច្ចប្រជុំក្នុងខែសីហាកន្លងទៅរវាងមន្ត្រីកម្ពុជានិងវៀតណាមបានពិភាក្សាគ្នា ពីលទ្ធភាពនៃការរកស៊ីរួមគ្នាដើម្បីជំរុញការនាំចេញអង្ករពីប្រទេសកម្ពុជា។ គំរោងការរក ស៊ីរួមគ្នានេះបានបង្កឱ្យមានការរិះគន់ក្នុងចំណោមកសិករវៀតណាម ដែលចង់ឲ្យរដ្ឋាភិបាល របស់ខ្លួនផ្តោតការនាំចេញអង្ករដែលផលិតក្នុងស្រុក។

វៀតណាមលុបចោលការកំណត់បរិមាណនាំចេញ

ប្រពន្ធគ្រប់គ្រងការនាំអង្ករចេញរបស់វៀតណាមនឹងត្រូវធ្វើការកែលំអ និងប្រពន្ធ កំណត់កូតានាំអង្ករចេញនឹងត្រូវលុបចោលដើម្បីសំរួលដល់ទីផ្សារនាំចេញ បើយោងតាម សំដីរបស់អនុរដ្ឋមន្ត្រីកសិកម្ម និងអភិវឌ្ឍន៍បទប្រទេសវៀតណាម លោក Bui Ba Bong។ កូតានាំអង្ករចេញសំរាប់ឆ្នាំនេះ ដំបូងឡើយតែ ៥.២លានតោន តែប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែកាលពីខែ កន្លងទៅអនុរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្មនិងពាណិជ្ជកម្មលោក Do Huu Hao បានអះអាងថា ថាវៀតណាមនឹងជំរុញការនាំចេញនៅក្នុងឆ្នាំនេះឲ្យឡើងដល់៧លានតោន។ មកទល់ពេល ឥឡូវនេះអង្ករប្រមាណ៤.៧លានតោនត្រូវបានដឹកជញ្ជូនរួចរាល់ហើយនៅក្នុងរយៈពេល៨

ខែដើមឆ្នាំនេះប្រហែល ៤៣ភាគរយច្រើនជាងឆ្នាំកន្លងទៅ។ កាលពីឆ្នាំកន្លងទៅបរិមាណ ស្រូវនាំចេញបានប្រមាណតែ ៤,៦៥លានតោនប៉ុណ្ណោះហើយចំនួននេះឡើងដល់កំរិតខ្ពស់ បំផុតគឺ៥,១៧លានតោននៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥។

“ការច្បាមយកដី”សំរាប់ផលិតកម្មស្រូវដើម្បីបំពេញតំរូវការ

ដើម្បីបំពេញតំរូវការបច្ចុប្បន្ន និងអនាគត ចំណាប់អារម្មណ៍ក្នុងពេលថ្មីៗនេះក្នុង ការ “ច្បាមយកដី” ឬក៏ការទទួលយកជាអន្តរជាតិដើម្បីលើកដីសំរាប់ផលិតស្រូវបានចាប់ ផ្ដើមដោយសារមើលឃើញពីការគំរាមកំហែងនៃការផ្គត់ផ្គង់ស្រូវអង្ករមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់។ “ដើម្បីឆ្ងាយយល់គឺពុំមានស្រូវអង្ករគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិតមនុស្សលោក” បើតាមសំដី របស់លោកបណ្ឌិត Robert Zeigler អគ្គនាយកវិទ្យាស្ថាន ស្រាវជ្រាវស្រូវអន្តរជាតិ(IRRI)។

ដើម្បីបំពេញនិងរក្សាតំលៃស្រូវឆ្នាំត្រឹម៣០០ដុល្លារអាមេរិកក្នុង១តោន យើងត្រូវ ផលិតបន្ថែមពី៤ទៅ១០លានតោនលើសឆ្នាំកន្លងទៅសំរាប់២០ឆ្នាំទៅមុខ។ បើតាមគំនិត នេះកសិករក្រីក្រអាចមានលទ្ធភាពរកប្រាក់ចំណេញបានរីឯអ្នកបរិភោគដែលមានជីវភាព ក្រីក្រក៏មានលទ្ធភាពទិញផងដែរ។

រដ្ឋាភិបាលថៃមានបំណងកាត់ន្ថយស្រូវអង្ករក្នុងឃ្នាំង

រដ្ឋាភិបាលថៃមានផែនការបញ្ចេញអង្កររបស់ខ្លួនចំនួន៥០.០០០តោនពីឃ្នាំងមុនខែ តុលាដើម្បីបញ្ជ្រាបសន្តិសុខសំពាធនៅលើតំលៃស្រូវអង្ករ នៅពេលដែលរដូវច្រូតកាត់ថ្មីនឹងមក ដល់នៅអំឡុងខែក្រោយនេះ។ ដោយយោងតាមប្រសាសន៍របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម លោកPorntiva Nakasi បានមានអះអាងថារដ្ឋាភិបាលលោកកំពុងត្រៀមរៀបចំអន្តរាគមន៍ ដើម្បីប្រមូលទិញស្រូវចំនួន២លានតោនបន្ថែមប្រសិនបើតំលៃស្រូវថ្មីធ្លាក់ចុះក្រោមតំលៃទី ផ្សារ។ បច្ចុប្បន្ន រដ្ឋាភិបាលមានអង្ករក្នុងស្តុកប្រមាណ៦ទៅ៧លានតោនក្នុងឃ្នាំង។

វៀតណាមនាំអង្ករចេញទ្វេដងទៅកាន់ទីម័រខាងលិច

ក្រុមហ៊ុនវៀតណាមនឹងបង្កើនការនាំចេញទ្វេដងរហូតដល់ ២០០.០០០តោន ទៅ កាន់ប្រទេសទីម័រខាងលិចនៅឆ្នាំក្រោយ ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងដែលចុះហត្ថលេខានៅក្នុង ទីក្រុងហាណូយដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្មនិងពាណិជ្ជកម្មវៀតណាម និងរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងទេសចរណ៍របស់ទីម័រខាងលិច។ អ្វីដែលគួរកត់សំគាល់ អង្ករដែលទទួលទាននៅ ក្នុងប្រទេសទីម័រខាងលិចជារអង្ករនាំចូលទាំងអស់។ រដ្ឋមន្ត្រីទាំងពីរក៏បានព្រមព្រៀងគ្នាផង ដែរដើម្បីចាប់ផ្តើមការចរាចរពាណិជ្ជកម្មទ្វេភាគី។ ក្រុមហ៊ុននាំចេញអង្ករនិងសមាគមស័ ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តដើម្បីជំរុញសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មនិងសេដ្ឋកិច្ចទ្វេភាគី។

ប្រទេសនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍បង្កើនបរិមាណស្រូវនាំចេញ

តំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ជាតំបន់មួយដែលមានផលិតកម្មស្រូវធំជាងគេក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន នេះ ការផ្គត់ផ្គង់ស្រូវអង្ករអាចកើនឡើងខ្លាំងនៅចុងឆ្នាំ២០០៩ហើយតំលៃអង្ករនឹងធ្លាក់ចុះ មកត្រឹម ៤០០ដុល្លារ ក្នុង១តោនបើយោងតាមប្រសាសន៍របស់ជំនាញការថែ លោក Prensa Latina។

អ្នកជំនាញផ្នែកម្ហូបអាហារថែបាននិយាយថា ការកើនឡើងការនាំចេញអង្ករកើត ឡើងដោយសារតែការសំរេចចិត្តរបស់រដ្ឋាភិបាលថែដើម្បីការពារកសិករដោយលុបបំបាត់ ការទិញស្រូវដោយផ្ទាល់ពីកសិករ។ ការកើនឡើងនេះជាការឆ្លើយតបទៅនឹងការកើនឡើង បរិមាណអង្ករនាំចេញរបស់វៀតណាមដែលគេរំពឹងថានឹងកើនឡើងដល់៦លានតោននៅ ក្នុងឆ្នាំ២០០៩ហើយអាចនឹងកើនឡើងច្រើនថែមទៀតនៅឆ្នាំក្រោយ។ ពួកគេបានបន្ថែម ថាកត្តាផ្សេងទៀតគឺការកើនឡើងផលិតកម្មស្រូវនៅប្រទេសភូមា និងកម្ពុជា។

ពួកគេរំពឹងថា តំរូវការអង្ករនៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិនឹងកើនឡើងហើយអ្នកទិញនឹង ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តដើម្បីទិញស្តុកទុកសំរាប់ឆ្នាំ២០១០ ដោយសារតែបញ្ហាលំបាកក្នុងការ

ប្រមូលទិញកាលពីឆ្នាំ ២០០៨។ នេះជាលើកទី១ហើយដែលប្រទេសថៃដែលជាប្រទេសនាំ
អង្ករចេញច្រើនជាងគេបំផុតនៅលើពិភពលោក បានបោះបង់ការទិញស្រូវដោយផ្ទាល់ពី
កសិករដើម្បីកែប្រែវិធានបច្ចេកទេសស្រូវអង្ករ នៅពេលដែលតំលៃអង្ករ និងផលិតផល
កសិកម្មដទៃទៀតកើនឡើង។ ប្រសិនបើពុំមានគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិឬគ្រោះរាំងស្ងួតទេ
អង្ករថៃអាចនឹងធ្លាក់ចុះមកត្រឹម៤០០ឬ៣០០ដុល្លាក្នុង១តោននេះបើតាមការប្រមើលមើល
របស់សមាគមស័ក្ខកសាអង្ករចេញរបស់ថៃ។

តំលៃអង្ករនៅអាស៊ីថែរទោះបីជាមានតំរូវការ

តំលៃអង្ករធម្មតាថៃ ១០០ភាគរយ (អត់មានបាក់) មិនមានការប្រែប្រួលចាប់តាំងពី
សប្តាហ៍កន្លងទៅក្នុងតំលៃ៥៣០ដុល្លាក្នុង១តោន។ តំលៃនេះជាតំលៃដែលមានការគាំទ្រពី
គំរោងរបស់រដ្ឋាភិបាលបើតាមអ្នកជំនួញម្នាក់បាននិយាយ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ គាត់
មើលមិនឃើញមានការប្រែប្រួលតំលៃអង្ករគួរឱ្យកត់សំគាល់នៅឡើយទេនៅក្នុងស្របពេល
ដែលតំរូវការនូវមានកំរិត។

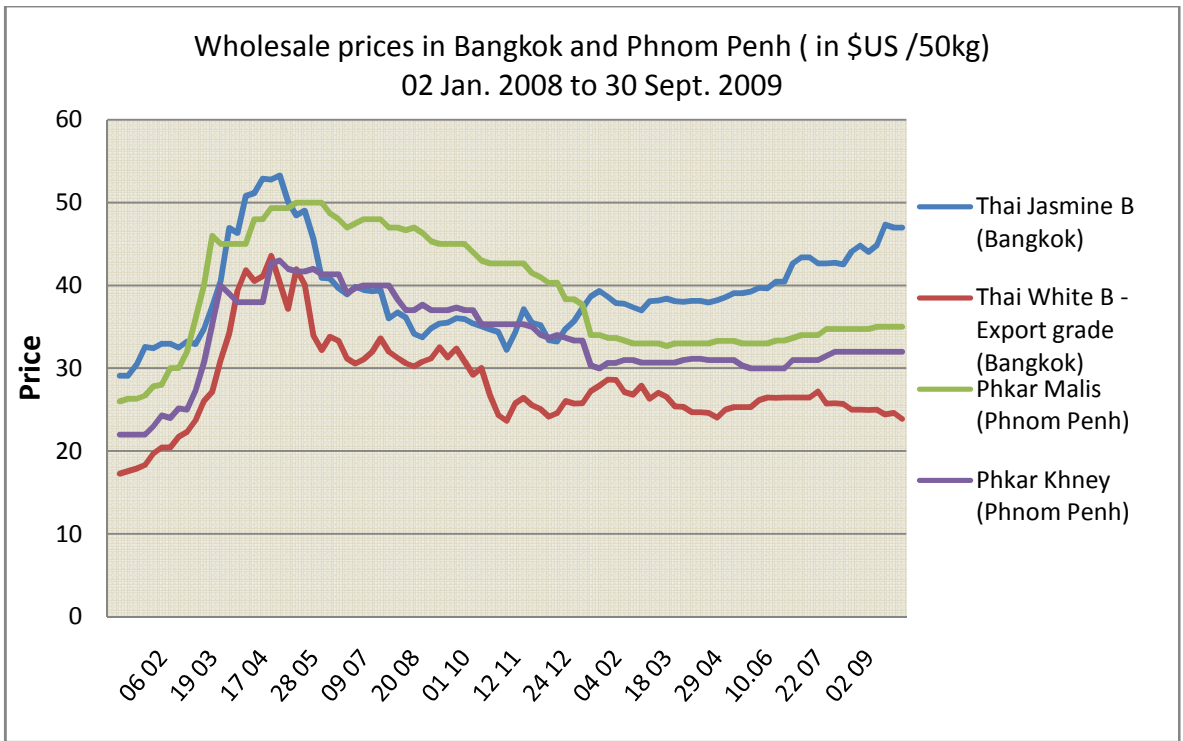
មានការប៉ាន់ស្មានថារដ្ឋាភិបាលថៃនឹងរក្សាស្រូវអង្ករក្នុងស្តុកប្រមាណ ៧លានតោន
ដែលជាចំនួនច្រើនបំផុតមិនធ្លាប់មានពីមុនមកចាប់តាំងពីរដ្ឋាភិបាលប្រមូលស្រូវអង្ករស្តុក
ទុក។ មកទល់ពេលនេះវាមិនទាន់បង្ហាញផែនការជាក់លាក់ចំពោះការកាត់បន្ថយស្តុកនៅ
ឡើយទេ។ ប្រទេសថៃមកទល់ពេលនេះទើបតែនាំអង្ករចេញប្រមាណតែ ៦,២លាន តោន
តែប៉ុណ្ណោះទាបជាងឆ្នាំកន្លងទៅ២៣ភាគរយដែលបាននាំចេញដល់ទៅ៨,១លានតោន។

កាលពីថ្ងៃពុធកន្លងទៅរដ្ឋាភិបាលវៀតណាមបាននិយាយថា ក្រុមហ៊ុននាំចេញអង្ករ
ធំជាងគេនៅវៀតណាមឈ្មោះ Vinafood 2 នឹងស្តុកអង្ករទុកប្រមាណ ៥០.០០០តោន សំរាប់
រយៈពេល៤ខែខាងមុខដើម្បីគាំទ្រតំលៃស្រូវ។ បច្ចុប្បន្នភាពនេះ អង្ករកំរិតបាក់២៥ភាគរយ
របស់វៀតណាមមានតំលៃចន្លោះពី៣៤០ទៅ៣៥០ដុល្លាក្នុង១តោនសំរាប់តំលៃដឹកជញ្ជូន

ដល់កញ្ចប់ (FOB price) ចំណែកឯអង្ករដែលមានគុណភាពខ្ពស់កំរិតប្រាក់ថវិកាគយវិញ មានតំលៃចន្លោះពី៣៩០ទៅ៤០០ដុល្លាក្នុង១តោន តំលៃនេះមិនមានការប្រែប្រួលទេតាំង ពីសប្តាហ៍កន្លងទៅ។

បម្រែបម្រួលទីផ្សារស្រូវអង្ករនៅទីក្រុងភ្នំពេញនិងបាងកក

ក្រាហ្វិកខាងក្រោមបង្ហាញថា កាលពីដើមឆ្នាំ២០០៨ តំលៃអង្ករក្រវែបថែទាបជាង អង្ករផ្កាម្លិះខ្មែររហូតដល់ខែមេសានិងចាប់ពីខែមិថុនារហូតដល់ខែធ្នូ២០០៨។ តែចាប់តាំង ពីដើមឆ្នាំ២០០៩អង្ករក្រវែបថែបានកើនឡើងខ្ពស់ជាងអង្ករផ្កាម្លិះខ្មែរវិញម្តងរហូតមកទល់ ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ។

IV-សន្និដ្ឋាននិងចំណាប់អារម្មណ៍

ប្រជាជនកម្ពុជាប្រមាណ១,៨លាន គ្រួសារពឹងផ្អែកលើកសិកម្មស្រូវដែលប្រើប្រាស់ដី ប្រមាណ៨០ភាគរយនៃផ្ទៃដីកសិកម្ម។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសកម្ពុជា១ភាគធំពឹង ផ្អែកលើវិស័យកសិកម្ម។ កសិករកម្ពុជាភាគច្រើននៅតែនិយមអនុវត្តបច្ចេកទេសកសិកម្ម

បុរាណដែលផ្តល់ទិន្នផលទាបបើធៀបនឹងប្រទេសជិតខាង។ បើផ្អែកលើទីតាំងភូមិសាស្ត្រ ប្រទេសកម្ពុជាមានអំណោយផលធម្មជាតិនិងជួបប្រទះគ្រោះធម្មជាតិតិចតួចជាងគេ។

ផ្អែកលើស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃព្យុះកំបុតត្បូងកេតសាណាដែលបានបក់ប្រោកមកលើ ប្រទេសជាច្រើននៅតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ដូចជាហ្វីលីពីន វៀតណាម ឡាវ និងតំបន់ខ្លះរបស់ ប្រទេសកម្ពុជា ប្រាកដណាស់ផ្ទៃដីកសិកម្មរាប់ពាន់ហិកតានឹងរងផលប៉ះពាល់ដោយច្រៀស មិនរួច។ មកត្រឹមថ្ងៃនេះមិនទាន់មានរបាយការណ៍ទិន្នន័យផ្លូវការពីផលប៉ះពាល់ដោយសារ ព្យុះកំបុតត្បូងនេះត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយនៅឡើយទេ។

ជាទស្សនៈវិស័យ ទោះបីជាមានគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិជាច្រើនបានវាយប្រហារ មកលើតំបន់ ប៉ុន្តែវាជារឿងធម្មតាដែលគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិតែងតែកើតឡើងជារៀង រាល់ឆ្នាំនៅកំឡុងខែកញ្ញានិងតុលា។ បើប្រមូលរកកាលបរិច្ឆេទបញ្ហាចម្បងដែលពិភព លោកកំពុងប្រឹងប្រែងដោះស្រាយ ប៉ុន្តែស្ថានភាពទីផ្សារស្រូវអង្ករនឹងមិនមានការប្រែប្រួល ធ្ងន់ធ្ងរដូចកាលពីឆ្នាំ២០០៤នោះទេ ពីព្រោះទាំងប្រទេសនាំអង្ករចេញនិងប្រទេសនាំអង្ករ ចូលបានត្រៀមខ្លួនយ៉ាងល្អសំរាប់ធានានូវសន្តិសុខស្បៀងរបស់ខ្លួន។

ការប្រមើលមើលតម្លៃស្រូវ វាអាស្រ័យលើទីផ្សារស្រូវអង្ករបច្ចុប្បន្ននិងការវិវត្តន៍តម្លៃ ស្រូវជារៀងរាល់ឆ្នាំ។ ដោយផ្អែកលើទិន្នន័យប្រមូលបានចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៥ តំលៃស្រូវ មិនដែលមានការប្រែប្រួលខ្លាំងដូចតំលៃអង្ករទេ វាការកើនឡើងតាមសំរួលពី ៧០០ រៀល នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥រហូតដល់១១០០ក្នុង១គីឡូក្នុងឆ្នាំ២០០៨សំរាប់ស្រូវផ្កាម្លិះ។ ជាសរុបមក តំលៃស្រូវផ្កាម្លិះក្នុងរដូវច្រុកកាត់ឆ្នាំ ២០០៩-២០១០ នេះអាចស្ថិតនៅចន្លោះពី ១២០០ ទៅ ១៣០០រៀលក្នុង១គីឡូ។

រៀបរៀងដោយ: លោក ឈឹម ផល្លីបុត្រី

(07/10/2009)

